

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0043/2014

23.1.2014

IETEIKUMS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Eiropas Savienības un Indonēzijas Republikas brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koka izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību

(11767/1/2013 – C7-0344/2013 – 2013/0205(NLE))

Starptautiskās tirdzniecības komiteja

Referents: *Yannick Jadot*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- ***I Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
- ***II Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
- ***III Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Eiropas Savienības un Indonēzijas Republikas brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koka izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību (11767/1/2013 – C7-0344/2013 – 2013/0205(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (11767/1/2013),
 - ņemot vērā brīvprātīgo partnerattiecību nolīguma projektu starp Eiropas Savienību un Indonēzijas Republiku par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koksnes izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību (11769/2013),
 - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 3. punkta pirmo daļu, 207. panta 4. punkta pirmo daļu, 218. panta 6. punkta otrās daļas a) un v) apakšpunktu un 218. panta 7. punktu (C7-0344/2013),
 - ņemot vērā Reglamenta 81. pantu un 90. panta 7. punktu,
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ieteikumu un Attīstības komitejas atzinumu (A7-0043/2014),
1. sniedz piekrišanu nolīguma noslēgšanai;
 2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Indonēzijas Republikas valdībai un parlamentam.

PASKAIDROJUMS

Slēdzot Indonēzijas Republikas un Eiropas Savienības brīvprātīgu partnerattiecību nolīgumu (BPN), tika pieņemts tiesisks regulējums, lai: i) nodrošinātu koksnes izstrādājumu izsekojamību, ii) izveidotu pārbaudes procedūru, ar ko apliecina, ka Eiropas Savienības tirgū ievestie koksnes izstrādājumi ir iegūti, nocirsti, transportēti un eksportēti legāli, nodrošinot Indonēzijas mežu optimālu apsaimniekošanu un tiesisku izmantošanu, un iii) pastiprinātu Eiropas Savienības meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības (*FLEGT*) rīcības plāna iedarbību. BPN ar Indonēziju noslēdza 2013. gada 30. septembrī, Briselē šim notikumam par godu rīkojot ceremoniju.

BPN noslēgšana ar Indonēziju ir svarīgs solis, ES cenšoties uzlabot mežu ilgtspējīgu pārvaldību globālā mērogā, apturēt mežu izciršanu un mežu vides noplicināšanu un mudināt mezsaimniecības nozarē izdarīt sistēmiskas izmaiņas, lai atalgotu to krietno uzņēmumu pūliņus, kas iegūst koksni no legāliem un uzticamiem avotiem un aizsargātu tos pret negodīgu konkurenci. No šā viedokļa Indonēzija ir īpaši nozīmīga. Pirmkārt, tā ir pasaules trešā lielākā tropisko meža teritorija, kas atpaliek tikai no Amazones un Kongo upes baseina. Šo bagātību tomēr apdraud nekontrolēta Indonēzijas tropiskā meža masveida iznīcināšana un palmu eļļas un papīra ieguvei paredzēti kūdrāji ar augstu oglekļa saturu — šie faktori Indonēziju padara par trešo lielāko tādu siltumnīcefekta gāzu emisijas valsti, kas ietekmē klimata pārmaiņas. Otrkārt, BPN ir noteikti jauni Indonēzijas mezsaimniecības standarti. Tomēr tikai aptuveni desmit procenti no Indonēzijas koksnes un koksnes izstrādājumu apjoma patlaban ir paredzēti pārdošanai ES, savukārt pārējo koksni galvenokārt pārdod Āzijas valstīs. Referents ir dziļi ieinteresēts, lai Indonēzijas ilgtspējīgai mezsaimniecībai būtu blakus efekts arī uz koksnes eksportu šajos tirgos.

Kaut arī referents piekrīt BPN noslēgšanai un aicina abas puses ratificēt nolīgumu, viņš patiešām ir nobažījies par Indonēzijas koksnes legalitātes nodrošināšanas sistēmas (IKLNS) / *Sistem Verifikasi Legalitas Kayu (SVLK)* gatavības līmeni. Saskaņā ar BPN tajā reglamentētā Indonēzijas koksne un koksnes izstrādājumi var tikt ievesti ES tirgū kā *FLEGT* licenzēta koksne, ko saskaņā ar jauno ES koksnes regulu, kas ir spēkā ar 2013. gada 3. martu, automātiski uzskata par legālu no brīža, kad abas puses piekrīt *SVLK* pārbaudes sistēmai. Tā kā ES piekrišana *SVLK* tiek dota, vienkārši pieņemot īstenošanas aktu — bez Parlamenta līdzdalības, kā paredzēts LESD 291. pantā, ir jāaicina Eiropas Komisiju nodrošināt, lai *SVLK* būtu „hermētisks” un pilnībā darbaspējīgs pirms *FLEGT* eksporta licenču izsniegšanas. Pagaidām *SVLK* izveide joprojām ievērojami atpaliek no tā, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu sistēmas darbību un integritāti un parakstītajos dokumentos pausto mērķu sasniegšanu.

Patlaban valstī ir *SVLK* sertifikātu ir saņēmusi mazāk kā puse no visiem koksnes piegādātājiem. Šobrīd tiek laisti piegādes ķēdē lieli nepārbaudītas koksnes apjomi, kas iegūti, izcērtot mežu lauksaimniecības un celulozes un papīra koksnes plantāciju ierīkošanas vajadzībām. Pagājušajos gados dramatiski ir pieaudzis reģistrētās koksnes apjoms, proti, gandrīz trīs reizes lielāks par apjomu, ko iegūst atsevišķi mežistrādes uzņēmumi, uz koncesijas pamata¹. Indonēzija laikposmā 2009.–2011. gads² ir zaudējusi vismaz 1 240 000

¹ Secinājumi izdarīti, pamatojoties uz Mezsaimniecības ministrijas datiem attiecībā uz nocirsto baļķu apjomu 2006.–2010. gadā. Avoti: Tabula IV.2 2., 182. lpp *Bina Usaha Kehutanan*, attīstības ziņojums par meža

hektārus meža, kas galvenokārt ir skaidrojams ar eļļas palmu plantāciju paplašināšanu un meža pārveidi celulozes koncesiju vajadzībām. Satraucoši ir tas, ka koksne un koksnes izstrādājumi no šīm teritorijām nonāk ES tirgū, jo tiem ir *FLEGT* licence. Patlaban *SVLK* sistēma nepārbauda procesu, ar kura palīdzību varētu tikt leģitimizēta meža pārveides teritorijās iegūtā koksne. Tā nepārbauda mežizstrādi konkrētajās vietās tā, lai varētu pārliecināties, vai tiek ievēroti ierobežojumi, kas ir noteikti meža pārveides atļaujām (*IKP*) pievienotajās instrukcijās vai vides ietekmes novērtējumos (*AMDALS*), un tāpēc nespēj regulēt koksnes ciršanu, iespējams, vissliktāk pārvaldītajā Indonēzijas zemes izmantošanas apakšnozarē.

Turklāt *SVLK* ietvaros netiek prasīta *SVLK* sertificētas koksnes un *SVLK* nesertificētas koksnes nošķiršana. *SVLK* sertificētās un *SVLK* nesertificētās koksnes nešķirošana kokzāģētavās iznīcina juridisko noteiktību jau pie kokzāģētavas vārtiem. Šo problēmu saasina tas, ka *SVLK* inspektoriem nav konkrēta pienākuma pārbaudīt katru piegādes ķēdes posmu. *SVLK* pārbaudēs, liekas, neatbilstoši tiek novērtēti arī tas, vai pārbaudāmie uzņēmumi, veicot mežizstrādi, ir vai nav ievērojuši vietējo vai pamatiedzīvotāju kopienu zemes tiesības. Pārbaudes struktūrām (*PS*) nav īpašu pilnvaru, lai veiktu šo uzdevumu saskaņā ar pašreizējo *SVLK* kārtību.

Ir pietiekams pamats domāt, ka daudzas komerciālās koncesijas, uz kurām balstoties piegādā koksni Indonēzijas iekšējā tirgū un visu veidu eksporta tirgos, tika iegūtas, maigi sakot, šaubīgos apstākļos un dažos gadījumos — nelikumīgi. Indonēzijas Korupcijas apkarošanas komisijas (*KPK*) priekšsēdētāja vietnieks meža nozari aprakstīja kā „neierobežotas korupcijas vidi”. Tik ilgi, kamēr korupcija Indonēzijā būs iesakņojusies visos pārvaldes līmeņos, nebūs iespējams gūt pilnīgu pārliecību par valsts spēju izsniegt *FLEGT* licences. Korupcijas problēmu palielina tas, ka nav aktuālu, pārredzamu un pieejamu datu un karšu. Pārvaldību raksturo nekoncekvence un tās dēļ tiesību akti tiek tulkoti dažādi. Tas rada konfliktus ar vietējām un pamatiedzīvotāju kopienām. Tajā pašā laikā ir nepieciešama piekļuve pamatinformācijai, lai neatkarīga meža uzraudzības iestāde varētu pienācīgi veikt savus pienākumus. Koncesiju kartes, cirsmu plāni un atļauju kopijas būtu jāreģistrē publiskā reģistrā.

Ierosināto *SVLK* darbības kontroles mehānismu efektivitāte gandrīz pilnībā ir atkarīga no pārbaudītājiem un neatkarīgiem uzraugiem (*IM*). Kaut arī *SVLK* ir jāuzteic par tā oficiālo lomu tādas neatkarīgas uzraudzības nodrošināšanā, kurā piedalās arī pilsoniskā sabiedrība, *IM* tīklu spēja ir ierobežota, jo nepietiekoši ir to cilvēku un kapitāla resursi. *IM* darbība faktiski attiecas tikai uz aptuveni 5 % no kopējā tādu *SVLK* sertifikātu skaita, kurus izsniedz pārbaudes iestādes, jo lielā mērā ir ierobežoti cilvēku un kapitāla resursi. Šī situācija ir nekavējoties jāuzlabo gan no apjoma, gan kvalitātes viedokļa. Turklāt, lai *IM* tīkli darbotos efektīvi, ir jāgarantē iesaistīto personu drošība. Ir svarīgi, lai pret uzraugošajām personām vērsta vardarbība, draudi un jebkādi ļaunprātības veidi tiktu uztverti nopietni un tiktu stingri sodīti.

Tas ir augstākajā mērā uztraucoši, ka *SVLK* sistēmā pagaidām nav paredzēti līdzekļi, kā

uzņēmējdarbību, ievietots <http://www.scribd.com/doc/88508089/STATISTIK-KEHUTANAN-2010>, un *Buku Statistik Kehutanan Indonesia*, Indonēzijas Mežsaimniecības ministrija, 2012. gada jūlijs.

² Greenpeace 2013, Licence nogalināt,

http://www.greenpeace.org/international/Global/international/publications/forests/2013/LicenceToKill_ENG_LOWRES.pdf: 4. lpp.

iepriekš minētos trūkumus novērst. Indonēzijas Mežsaimniecības ministrijai nav precīzas sistēmas, kā uzraudzīt, reģistrēt un sodīt uzņēmumu izdarītos *SVLK* pārkāpumus. Patiesībā uzņēmumi, kas pārkāpj tiesību normas, diezin vai tiks sodīti — tiem tā vietā noteiks administratīvo sodu, pieprasot, lai tie izietu vēl vienu *SVLK* pārbaudi. Šādā veidā *SVLK* varētu kļūt par administratīvu šķērslī tiesiskuma iedibināšanas ceļā, un pastāv acīmredzams risks, ka uzņēmumiem, kuri nespēj ievērot *SVLK* standartus, tiek piešķirta otra iespēja ievērot tiesību normas, nevis par tiem tiek ziņots tiesībaizsardzības iestādēm kā par likumpārkāpējiem.

Referents aicina Indonēzijas iestādes izmantot šo iespēju, īstenojot patlaban pirmo *SVLK* pārskatīšanu, novērst visas šīs problēmas un pārskatīšanas procesā attiecīgi iesaistīt visas neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības puses. Neatkarīgas pilsoniskās sabiedrības loma un iesaistīšanās uzraudzībā ir *SVLK* piešķirusi zināmu ticamību — taču tikai tad, ja šī apņemšanās tiek īstenota arī turpmāk un tiek uzlabota pārredzamība attiecībā uz citām pilsoniskās sabiedrības ieinteresētajām personām.

Referents aicina Eiropas Komisiju nodrošināt, lai *SVLK* trūkumi tiktu novērsti, pirms tiek izsniegtas *FLEGT* licences. Referents piekrīt BPN parakstīšanai tikai tad, ja tiek gūta pārlicība par *SVLK* trūkumu novēršanu. Referents cer, ka Komisija iesniegs tās novērtējumu par *SVLK* sertifikācijas sistēmu, pirms Indonēzijas koksnes izstrādājumiem izsniedz *FLEGT* licenci.

18.12.2013

ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Starptautiskās tirdzniecības komitejai

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Eiropas Savienības un Indonēzijas Republikas brīvprātīgo partnerattiecību nolīgumu par meža tiesību aktu ieviešanu, pārvaldību un koka izstrādājumu tirdzniecību uz Eiropas Savienību (11767/1/2013 – C7-0344/2013 – 2013/0205(NLE))

Atzinumu sagatavoja: *Kriton Arsenis*

ĪSS PAMATOJUMS

Indonēzijas Republiku un Eiropas Savienības brīvprātīgo partnerattiecību nolīgumu (BPN) noslēdza 2013. gada 30. septembrī un tā mērķis ir apkarot nelikumīgi iegūtu kokmateriālu tirdzniecību, izveidojot licencēšanas sistēmu nolūkā pārbaudīt to kokmateriālu likumīgumu, kurus ES importē saskaņā ar *FLEGT* (Rīcības plāns meža tiesību aktu ieviešanai, pārvaldībai un tirdzniecībai) partnerībām.

FLEGT nolīgumi ir vispārredzamākie no Eiropas Savienības noslēgtajiem partnerattiecību nolīgumiem. *FLEGT* ir vērtīgs mežu pārvaldības instruments, jo ar to tiek izveidotas pienācīgas apspriešanas procedūras, kas sekmē plaša ieinteresēto personu loka, tostarp partnervalstu pilsoniskās sabiedrības organizāciju, efektīvu līdzdalību politikas veidošanā un īstenošanā. Šādā veidā *FLEGT* procedūras nostiprina ieinteresēto personu savstarpēju dialogu, aizsargā mežus un aizstāv pamatiedzīvotāju kopienu intereses, palielina pārredzamību un mazina korupciju. Īstenojot *FLEGT*, vienlaikus tiek arī ievērotas ražotājvalstu suverēnās tiesības, jo tās tiek uzskatītas par līdzvērtīgiem partneriem šajā procesā.

Nelikumīga mežizstrāde apdraud atbildīgu mežu apsaimniekošanu, veicina korupciju un samazina ražotājvalsts ienākumus (saskaņā ar aplēsēm laikposmā no 2007. līdz 2011. gadam Indonēzija ir zaudēja aptuveni USD 7 miljardus); tai ir būtiska ekonomiskā un sociālā ietekme uz nabadzīgajiem un neaizsargātajiem iedzīvotājiem. BPN mērķis ir novērst galvenos nelikumīgo darbību cēloņus, tostarp korupciju un nepietiekamu skaidrību par zemes īpašumtiesībām.

Indonēzija ir trešajā vietā pasaulē pēc tropisko mežu platības, kas aizņem vairāk nekā pusi no valsts sauszemes teritorijas (944 000 km²). To veido daži no pasaulē nedaudzajiem neskartajiem mežiem, kuros vēl nav izbūvēti ceļi. Tas nozīmē, ka Indonēzijas mežiem ir

globāla nozīme to bioloģiskās daudzveidības dēļ. Vienlaikus Indonēzijas mežiem oglekļa dioksīda piesaistes un glabāšanas dēļ ir ārkārtīgi svarīga nozīme globālajā cīņā pret klimata pārmaiņām. Tomēr Indonēzijas mežu platību neto samazinājums gadā ir trešais lielākais pasaulē. Straujas atmežošanas un kūdras lauku iznīcināšanas dēļ tā ir arī kļuvusi par pasaulē trešo lielāko siltumnīcefekta gāzu avotu. Tā kā klimata pārmaiņu ietekme arvien biežāk izraisa badu, nabadzību, slimības un emigrāciju, šis nolīgums Attīstības komitejai ir īpaši svarīgs.

BPN ir noteikti jauni Indonēzijas mežu apsaimniekošanas standarti, taču to ietekme uz atmežošanu arī turpmāk var būt ierobežota, jo eksporta uz Eiropas Savienību īpatsvars ir tikai 10 %. Tomēr Indonēzija plāno izmantot savu kokmateriālu likumīguma nodrošināšanas sistēmu, pārbaudot visus komerciāliem mērķiem paredzētu kokmateriālu un koka izstrādājumu eksporta sūtījumus (arī eksportu uz valstīm ārpus Eiropas Savienības). Importēto kokmateriālu likumīguma pārbaudīšanas atsevišķas kontroles nav izstrādātas joprojām.

Indonēzija sāka īstenot Indonēzijas kokmateriālu likumīguma nodrošināšanas sistēmu *SVLK* 2010. gada septembrī, kad tā sāka īstenot auditu un spēju veidošanas programmu visā nozarē. Attīstības komiteja uzsver, ka ir ļoti svarīgi, lai *SVLK* būtu pilnībā darbaspējīga, pirms tiek izdotas *FLEGT* eksporta licences. Pagaidām tā neatbilst standartiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu sistēmas darbību un integritāti. Koksni, kura sertificēta *SVLK* sistēmā, būtu jāspēj izsekot līdz pat licencētajai meža koncesijai vai privātā īpašnieka mežam, kas tiek uzturēts atbilstoši Indonēzijas tiesību aktiem. Indonēzijas koncesiju piešķiršanas procesu ir kritizējušas vides aizsardzības grupas un cilvēktiesību organizācijas, jo saskaņā ar to apgalvojumiem šā procesa rezultātā ir pārveidoti vērtīgi pirmatnējie meži. Pašreiz *SVLK* sistēmā netiek auditēts process, ar kura palīdzību varētu leģitimizēt mežu pārveides teritorijās iegūto koksni.

Nesenā cilvēktiesību aizstāvības organizācijas *Human Rights Watch* ziņojumā „*The Dark Side of Green Growth*” („Zaļās izaugsmes ēnas puses”) tika norādīts uz būtiskiem trūkumiem *SVLK* sistēmā, proti, nespēju aizsargāt pret zemes īpašumtiesību ļaunprātīgu izmantošanu, jo audita process negarantē, ka valdība ir izdevusi atļaujas attiecībā uz zemi, attiecībā uz kuru nevienam iepriekš nav bijušas īpašumtiesības, vai ka uzņēmumi ir atlīdzinājuši kopienām par zaudēto zemi vai pirms darbu sākšanas ir saņēmuši labprātīgi sniegtu iepriekšēju informētu piekrišanu. Konflikti par zemi saistībā ar mežizstrādes un plantāciju koncesijām Indonēzijā ir bieži, un šī problēma liecina par būtiskām nepilnībām *SVLK* sertifikācijas sistēmā.

Viena no Indonēzijas *SVLK* sistēmas stiprajām pusēm ir pilsoniskās sabiedrības grupām un indivīdiem sniegtā iespēja izteikt iebildumus pret auditu. Tomēr uzraudzības prasmes ir jāuzlabo, kā arī jānodrošina to personu drošība, kas veic šo uzdevumu.

Attīstības komiteja vēlētos mudināt Indonēzijas valdību izrādīt nelokāmu politisko gribu īstenot BPN, lai panāktu labāku mežu pārvaldību un meža īpašumtiesību un pamatiedzīvotāju kopienu tiesību atzīšanu.

Attīstības komiteja aicina Eiropas Komisiju nodrošināt, ka tiek novērstas *SVLK* sistēmas nepilnības un *SVLK* kļūst pilnībā darbaspējīga, pirms tiek sākota *FLEGT* licenču izdošana Indonēzijas koka izstrādājumiem. Attīstības komiteja piekrīt BPN parakstīšanai tikai tad, ja tiek ievērots šis nosacījums.

Attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Starptautiskās tirdzniecības komiteju ierosināt Parlamentam sniegt piekrišanu.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	18.12.2013
Galīgais balsojums	+: 18 -: 1 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Kriton Arsenis, Santiago Fisas Ayxela, Isabella Lövin
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jolanta Emilia Hibner

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	21.1.2014
Galīgais balsojums	+ : 29 - : 0 0 : 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Laima Liucija Andriekienē, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Henri Weber, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Catherine Bearder, Béla Glattfelder, Syed Kamall, Elisabeth Köstinger, Katarína Neveďalová, Tokia Saïfi, Peter Skinner, Jarosław Leszek Wałęsa
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Sophie Auconie, Franco Frigo